

Medicijnresten

Ketenaanpak Medicijnresten uit Water

Een groeiend probleem voor de kwaliteit van het oppervlaktewater en het grondwater vormen medicijnresten. Dit komt onder andere door toenemend medicijngebruik en lagere rivierafvoeren als gevolg van klimaatverandering. Resten van geneesmiddelen komen onder andere via urine en ontlasting in het riool en na gedeeltelijke zuivering in het oppervlaktewater terecht en vormen zo een bedreiging voor de productie van drinkwater. In de Ketenaanpak Medicijnresten uit Water werken partijen uit de zorg- en watersector onder regie van het Ministerie van IenW samen om de aanwezigheid van medicijnresten in drinkwaterbronnen en effecten op de ecologie te voorkomen. In alle schakels van de keten zijn maatregelen nodig: van de ontwikkeling van medicijnen, het voorschrijven en gebruik, tot aan de zuivering van afvalwater.

Aanpak aan de bron: zorgsector

Zuivering van medicijnresten uit afvalwater en voor de productie van drinkwater kost veel inspanningen en sommige medicijnen en röntgencontrastmiddelen zijn lastig uit het water te zuiveren. Belangrijk is een aanpak waarbij medicijnresten niet in het water terechtkomen. Daarom participeren ook het ministerie van VWS en partijen uit de zorgsector in de Ketenaanpak. Vooraan in de keten zijn maatregelen nodig om te voorkomen dat medicijnresten het water bereiken, zoals zuivering bij ziekenhuizen, inzet van o.a. plaszakken na gebruik van röntgencontrastmiddelen en het niet door de gootsteen afvoeren van vloeibare geneesmiddelen. Deze thema's worden opgepakt binnen de Green Deal Duurzame Zorg, die in oktober getekend is door een groot aantal partijen uit de zorgsector samen met minister Bruins (VWS, Medische Zorg en Sport). Volgende stap is daadwerkelijke invulling en uitvoering van de voornemens.

- **Concretiseer en monitor de uitvoering van de Green Deal Duurzame Zorg.**

Aanpak bij de waterzuivering

In de Ketenaanpak is helder geworden dat het grootste deel van de medicijnresten in oppervlaktewater afkomstig is uit rioolwaterzuiveringsinstallaties, ongeveer 90% van de medicijnresten wordt thuis uitgescheiden. Via het riool worden de medicijnresten naar een rioolwaterzuivering getransporteerd. Het verschilt per stof of, en in welke mate, de bestaande rioolwaterzuiveringen medicijnresten kunnen verwijderen. Het RIVM schat dat er tenminste 140 ton per jaar via deze route in het milieu terecht komt. Momenteel bekijken 12 waterschappen in een 'community of practice' welke RWZI's als eerste verdergaande zuivering kunnen gaan toepassen. Voor dit traject is €60 miljoen beschikbaar gesteld vanuit het Regeerakkoord. Het is van belang de voortgang en resultaten te monitoren.

- **Maak helder wat het plan van aanpak is rond de inzet van de gelden uit het Regeerakkoord en rapporteer regelmatig over de voortgang, toekenning, uitvoering en resultaten.**

Internationale aanpak

Voor oppervlaktewaterinnamepunten voor de drinkwaterproductie is ook het buitenland een belangrijke bron. Vewin benadrukt daarom het belang van een internationale aanpak met onze buurlanden. Het is essentieel dat de minister in de Internationale Rijn- en Maascommissies het initiatief neemt voor een actieplan met concrete maatregelen en handhaving om medicijnresten en andere opkomende stoffen in rivieren te voorkomen. De Europese Commissie heeft in maart 2019 een Europese strategie voor geneesmiddelen in het milieu gepubliceerd. Vewin vindt het van belang dat op Europees niveau ingezet wordt op transparantie over milieugegevens van geneesmiddelen en op een norm, gebaseerd op het voorzorgsprincipe, voor oppervlakte- en grondwater dat gebruikt wordt voor drinkwaterproductie.

- **Neem als Nederland initiatief tot een Rijn- en Maasactieplan voor aanpak van medicijnresten.**
- **Zet in op EU-regelgeving voor meer transparantie over milieugegevens van geneesmiddelen en een norm voor medicijnresten in drinkwater en de bronnen.**